

Listopad 2012 roku

Niniejsze zestawienie nie jest wiążące dla Trybunału i nie ma charakteru wyczerpującego

Praca przymusowa i handel ludźmi

Pomoc domowa

Siliadin przeciwko Francji (skarga nr 73316/01)

26 lipca 2005 roku

Pani Siliadin, obywatelka Togo, przybyła do Francji w 1994 roku z zamiarem studiowania, jednak zamiast tego musiała pracować jako pomoc domowa w prywatnym domu w Paryżu. Jej paszport skonfiskowano, przez kilka lat pracowała bez wynagrodzenia 15 godzin na dobę, bez dnia wolnego. Pani Siliadin zarzuciła, że stała się niewolnikiem w domu.

Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał, że pani Siliadin nie została zniewolona, ponieważ jej pracodawcy, mimo że sprawowali nad nią kontrolę, nie mieli "rzeczywistego prawa własności wobec niej umniejszającego ją do rangi przedmiotu". Stwierdził jednak, że prawo karne obowiązujące w danym czasie nie chroniło jej wystarczająco i choć zostało zmienione w późniejszym terminie, nie znajdowało zastosowania do jej sytuacji. Trybunał stwierdził, że Pani Siliadin była przetrzymywana w poddaństwie, z naruszeniem Artykułu 4 (zakaz niewolnictwa, poddaństwa, pracy przymusowej lub obowiązkowej) Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

C.N. i V. przeciwko Francji (skarga nr 67724/09)

11 października 2012 roku

Sprawa dotyczyła zarzutów poddaństwa i pracy przymusowej lub obowiązkowej (domowe obowiązki bez wynagrodzenia w domu ich ciotki i wuja) wniesionych przez dwie osierocone siostry z Burundi w wieku 16 i 10 lat.

Naruszenie Artykułu 4 (zakaz niewolnictwa i pracy przymusowej) w odniesieniu do pierwszej skarżącej (C.N.), ponieważ państwo nie wprowadziło ram legislacyjnych i administracyjnych umożliwiających skuteczną walkę z poddaństwem i pracą przymusową;

Brak naruszenia Artykułu 4 w odniesieniu do pierwszej skarżącej (C.N.) dotyczący obowiązku państwa do przeprowadzenia skutecznego śledztwa w sprawie poddaństwa i pracy przymusowej; oraz

Brak naruszenia Artykułu 4 w odniesieniu do drugiej skarżącej (V.).

Trybunał stwierdził w szczególności, że C.N. została zmuszona do świadczenia pracy przymusowej lub obowiązkowej, pod groźbą powrotu na Burundi, musiała wykonywać czynności, które zostałyby uznane za pracę, jeśli byłyby wykonywane zawodowo i za wynagrodzeniem - "pracę przymusową" należy odróżnić od działań związanych z wzajemną pomocą rodzinną, zwłaszcza jeżeli weźmiemy pod uwagę charakter i skalę takiej działalności. Trybunał uznał również, że C.N. znajdowała się w poddaństwie, ponieważ czuła, że jej sytuacja jest niezmienna i było mało prawdopodobne, żeby uległa zmianie. Wreszcie, Trybunał stwierdził, że Francja nie dopełniła swoich zobowiązań wynikających z Artykułu 4 Konwencji w kwestii zwalczania pracy przymusowej.

C.N. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (skarga nr 4239/08)

13.11.2012 roku

Sprawa dotyczyła skargi na domową niewolę wniesionej przez obywatelkę Ugandy, która zarzuciła, że została zmuszona do pracy w charakterze opiekuna z zamieszkaniem w miejscu pracy.

[Naruszenie Artykułu 4 \(zakaz niewolnictwa i pracy przymusowej\)](#)

Trybunał stwierdził, że przepisy prawa obowiązujące w Zjednoczonym Królestwie w danym czasie były niewystarczające do uzyskania praktycznej i skutecznej ochrony przed traktowaniem sprzecznym z Artykułem 4. Ze względu na ten brak szczególnego prawodawstwa penalizującego domowe poddaństwo, śledztwo w sprawie zarzutów skarżącej dotyczących domowego poddaństwa było nieskuteczne.

Sprawy w toku

Elisabeth Kawogo przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (skarga nr 56921/09)

Skarżąca, obywatelka Tanzanii, która przybyła do Zjednoczonego Królestwa na podstawie krajowej wizej pracowniczej ważnej do listopada 2006 roku, została zmuszona do pracy na rzecz rodziców swojego poprzedniego pracodawcy, codziennie od 7 rano do 22:30, bez wynagrodzenia, przez kilka miesięcy po tym, jak jej wiza wygasła. Uciekła w czerwcu 2007 roku. Skarży się, że została zmuszona do świadczenia pracy przymusowej, z naruszeniem Artykułu 4.

[Zakomunikowano Rządowi w czerwcu 2010 roku.](#)

[Handel ludźmi i/lub zmuszanie do prostytucji](#)

[Rantsev przeciwko Cyprowi i Rosji \(skarga nr 25965/04\)](#)

7 stycznia 2010 roku

Skarżący był ojcem młodej kobiety, która zmarła na Cyprze, gdzie wyjechała do pracy w marcu 2001 roku. Podniósł on zarzut, że policja cypryjska nie zrobiła wszystkiego, co możliwe, by chronić jego córkę przed handlem ludźmi, kiedy jeszcze żyła i ukarać osoby odpowiedzialne za jej śmierć. Zarzucił również władzom rosyjskim brak zbadania sprawy handlu ludźmi i późniejszej śmierci jego córki oraz niepodjęcie kroków, które uchroniłyby ją przed niebezpieczeństwem.

Trybunał zauważył, że, podobnie jak w przypadku niewolnictwa, proceder handlu ludźmi traktuje człowieka jak towar, który może być sprzedawany i kupowany, a następnie zmuszany do pracy; handel ludźmi sam w sobie jest zabroniony przez Artykuł 4. Trybunał stwierdził, że Cypr naruszył Artykuł 4, ponieważ nie wprowadził odpowiednich ram prawnych i administracyjnych w celu zwalczania handlu ludźmi, a policja nie zdołała ochronić pani Rantsev, pomimo okoliczności wskazujących na wiarygodne podejrzenia, że mogła być ona ofiarą handlu ludźmi. Doszło również do naruszenia Artykułu 4 przez Rosję z powodu zaniechania zbadania, jak i gdzie pani Rantseva została zatrudniona, a w szczególności ze względu na niepodjęcie kroków w celu identyfikacji osób zaangażowanych w jej rekrutację lub stosowanych metod rekrutacji.

[Kaya przeciwko Niemcom \(skarga nr 31753/02\)](#)

28 czerwca 2007 roku

Skarżący jest obywatelem Turcji, który mieszkał w Niemczech od około 30 lat. Został skazany w 1999 roku, między innymi za usiłowanie kwalifikowanego handlu ludźmi i kwalifikowane pobicie. Sądy stwierdziły, że pobił dwie kobiety, starając się zmusić je do prostytucji, zmuszał swoją byłą partnerkę, by oddawała mu większość zarobionych z prostytucji pieniędzy, a także uwięził inną kobietę, próbując przymusić ją do prostytucji, aby mógł żyć z pieniędzy, które ona będzie zarabiać. W kwietniu 2001 roku, po odbyciu dwóch trzecich kary pozbawienia wolności, został wydany z Niemiec do Turcji, ponieważ sąd uznał, że zachodzi duże ryzyko, że może on nadal stanowić poważne zagrożenie dla społeczeństwa. Pan Kaya zarzucał, że jego deportacja z Niemiec naruszyła jego życie prywatne i rodzinne.

Trybunał stwierdził, że wydalenie pana Kaya było zgodne z Konwencją, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że pan Kaya został skazany za poważne przestępstwa w Niemczech, a ostatecznie mógł tam wrócić. Brak naruszenia Artykułu 8.

[L.R. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu \(skarga nr 49113/09\)](#)

14 czerwca 2011 roku

Skarżąca twierdziła, że została przemycona do Zjednoczonego Królestwa z Włoch przez obywatela Albanii, który zmuszał ją do prostytucji w klubie nocnym, zabierając wszystkie zarobione przez nią pieniądze. Uciekła i zamieszkała w nieznanym schronisku. Twierdziła, że wydalenie jej ze Zjednoczonego Królestwa do Albanii naraziłoby ją na ryzyko traktowania niezgodnego z Artykułem 4.

Trybunał zdecydował o skreśleniu skargi z listy spraw, ponieważ stwierdził, że skarżące i jej córce został przyznany status uchodźcy w Zjednoczonym Królestwie i nie ma już ryzyka, że zostaną wydalone do Albanii. Rząd zobowiązał się również do zapłaty na rzecz skarżącej kwoty poniesionych przez nią kosztów sądowych.

D. H. przeciwko Finlandii (skarga nr 30815/09)

28 czerwca 2011 roku

Skarżący, obywatel Somalii urodzony w 1992, przybył statkiem do Włoch w listopadzie 2007 roku. Uciekał z Mogadiszu, gdzie, jak twierdził, został zmuszony do wstąpienia do armii po upadku krajowych struktur administracyjnych i gdzie ryzykował utratę życia z rąk wojsk etiopskich, których celem było łapanie i zabijanie młodych somalijskich żołnierzy. Władze włoskie zostawiły go na ulicach Rzymu zimą 2007 roku, bez pomocy i środków do życia. Był stale głodny i zziębnięty, fizycznie i werbalnie znieważany na ulicach oraz przez policję w Mediolanie, gdzie szukał pomocy. Ostatecznie został przemycony do Finlandii, gdzie złożył wniosek o azyl, który został odrzucony w lutym 2010 roku. Skarżący twierdził, że jeśli powróci do Włoch, będzie narażony na nieludzkie lub poniżające traktowanie, szczególnie jako nieletni bez opieki.

Trybunał zdecydował o skreśleniu skargi z listy spraw, ponieważ zauważył, że skarżący uzyskał zezwolenie na pobyt stały w Finlandii i nie dotyczyła go już decyzja o wydaleniu. W konsekwencji Trybunał uznał, że problem, który dał podstawy do wniesienia skargi w niniejszej sprawie, został rozwiązany.

M. i inni przeciwko Włochom i Bułgarii (skarga nr 40020/03)

31 lipca 2012 roku

Skarżący, pochodzenia romskiego i narodowości bułgarskiej, zarzucają, że po przyjeździe do Włoch w poszukiwaniu pracy, ich córka została zatrzymana pod groźbą użycia broni przez osoby prywatne, zmuszona do pracy i kradzieży, a także wykorzystana seksualnie we wsi Ghislarengo z powodu romskich korzeni. Twierdzą, że władze włoskie nie zbadały odpowiednio tych wydarzeń, z naruszeniem Artykułu 4.

Trybunał uznał, że nie było dowodów potwierdzających zarzut handlu ludźmi. Jednak okazało się, że władze włoskie nieskutecznie zbadały zarzuty skarżących, że ich córka, w stosownym czasie nieletnia, była wielokrotnie bita i gwałcona w willi w prowincji Vercelli. Naruszenie Artykułu 3 w odniesieniu do śledztwa w sprawie rzekomego złego traktowania pierwszej skarżącej przez osoby prywatne oraz brak naruszenia Artykułu 3 w odniesieniu do działań podjętych przez władze włoskie w celu uwolnienia pierwszej skarżącej.

Profesjonalne usługi: prawnicy etc.

Steindel przeciwko Niemcom (skarga nr 29878/07)

14 września 2010 roku (decyzja w kwestii dopuszczalności)

Decyzja: niedopuszczalność

Van der Mussele przeciwko Belgii (skarga nr 8919/80)

23 listopada 1983 roku

Skarżący, aplikant adwokacki, został wezwany do świadczenia darmowych usług adwokackich na rzecz ubogich oskarżonych. Skarżył się, że stanowiło to pracę przymusową.

Trybunał nie stwierdził naruszenia Artykułu 4: bezpłatna pomoc prawna, o którą został poproszony Van der Mussele, była związana z wykonywaniem zawodu, otrzymał za to pewne korzyści, takie jak wyłączne prawo do reprezentowania w sądach, a to przyczyniło się do jego szkolenia zawodowego; jest to związane z innym prawem Konwencji (Artykuł 6 (1) prawo do pomocy prawnej) i powinno być uznawane za część "zwykłych obowiązków obywatelskich", dopuszczalnych zgodnie z Artykułem 4 (3). Wreszcie,

zobowiązanie do obrony ludzi bez wynagrodzenia pozostawiało panu Van des Mussele wystarczająco dużo czasu na płatną pracę.

Karol Mihal przeciwko Słowacji (skarga nr 23360/08)

28 czerwca 2011 roku

Skarżący, urzędnik sądowy ds. egzekucji wyroków, nie otrzymał rekompensaty za poniesione koszty, związane z próbą wykonania decyzji sądu. Skarżył się, że brak jakiegokolwiek rekompensaty za pracę stanowił pracę przymusową.

Trybunał stwierdził, że ciężar nałożony na skarżącego nie był nadmierny, nieproporcjonalny lub z innych względów niedopuszczalny i odrzucił skargę jako niedopuszczalną.

Štefan Bucha przeciwko Słowacji (skarga nr 43259/07)

20 września 2011 roku (decyzja w kwestii dopuszczalności)

Skarżący, adwokat powołany do reprezentowania swojego klienta w ramach darmowej pomocy prawnej, skarży się, że Trybunał Konstytucyjny, w przeciwieństwie do swojej praktyki w innych, podobnych sprawach, odmówił zwrotu kosztów związanych z jego udziałem w rozprawie. Twierdził, że został naruszony Artykuł 4.

Decyzja: niedopuszczalność

Praca podczas odbywania kary pozbawienia wolności

Van Droogenbroeck przeciwko Belgii (skarga nr 7906/77)

24 czerwca 1982 roku

Pan Van Droogenbroeck został skazany za kradzież i wydano nakaz, by po zakończeniu odbywania kary dwóch lat pozbawienia wolności pozostawić go na kilka lat do dyspozycji państwa, w czasie których mógł być ponownie umieszczony w więzieniu. Skarżył się, że był przetrzymywany w poddaństwie, jako że był zdany "na kaprysy administracji" oraz został zmuszony do pracy i oszczędzania pieniędzy (celem uzyskania korzystniejszych warunków zwolnienia z zakładu karnego).

Trybunał uznał, że nie doszło do naruszenia Artykułu 4. Podkreślił, że sytuacja pana Droogenbroeck mogłaby być uznana za poddaństwo tylko wtedy, gdyby niosła za sobą szczególnie poważne formy ograniczenia wolności, których nie było w niniejszej sprawie. Nadto praca, o którą go poproszono, nie wykraczała poza to, co było zwyczajowo przyjęte, ponieważ obowiązek jej świadczenia został nałożony po to, by pomóc mu w reintegracji ze społeczeństwem.

De Wilde, Ooms i Versyp ("Sprawy włóczegostwa") przeciwko Belgii (skargi nr 2832/66, 2835/66 i 2899/66)

18 czerwca 1971 roku

Skarżących uznano za włóczegów i zatrzymano w ośrodkach dla włóczegów, gdzie zostali zmuszeni do pracy w zamian za zapłatę według najniższej stawki. Zarzucili, że zostali zmuszeni do pracy w zamian za absurdalnie niskie wynagrodzenie i pod groźbą sankcji dyscyplinarnych.

Trybunał uznał, że nie doszło do naruszenia Artykułu 4, ponieważ ich praca w ośrodkach dla włóczegów nie przekroczyła dopuszczalnych granic Konwencji, gdyż jej celem była rehabilitacja włóczegów, a także była porównywalna do tej w kilku innych państwach członkowskich Rady Europy.

Służba wojskowa lub zastępcza służba wojskowa

W., X., Y. i Z. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (skargi nr 3435/67, 3436/67, 3437/67 i 3438/67)

19 lipca 1968 roku (decyzja Europejskiej Komisji Praw Człowieka)

Czterech chłopców w wieku 15 i 16 lat zaciągnięto się do brytyjskiej marynarki na okres dziewięciu lat. Ich wnioski o zwolnienie ze służby z różnych powodów osobistych zostały

odrzucone przez władze, wobec czego skarżyli się, że byli przetrzymywani w poddaństwie.

Komisja stwierdziła, że służba wojskowa skarżących nie stanowiła poddaństwa w rozumieniu Artykułu 4 ust. 1 i uznała skargę za niedopuszczalną.